

- набуття практичних навичок професійної діяльності (інтерв'ю, бесіда, дискусія, лекції, тренінги, семінарські заняття та ін.);
- науково-дослідна діяльність, пошукова.

На нашу думку, реалізація кожного із вказаних напрямів передбачає широке залучення різноманітних інтернет-ресурсів. Зокрема, це: електронні бібліотеки, віртуальні музеї, сайти навчальних закладів, соціальні мережі, Інтернет-версії навчальних телеканалів, ютуб канали.

Список використаних джерел

1. Грицька Т. С. Компетентнісний підхід як основа формування інформаційної компетентності вчителя. *Витоки педагогічної майстерності. Серія: Педагогічні науки.* 2011. Вип. 8 (2). С. 94–98.
2. Лаппо В. В. Передумови використання інтернет-ресурсів в якості засобів духовно-морального виховання студентів. *Збірник наукових праць Херсонського державного університету. Педагогічні науки.* 2015. Вип. 68. С. 114–118.

Світлана СОЛОНУХА

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ Й КАТЕГОРІЇ

Початок ХХІ століття ознаменувався стрімким розвитком інформаційно-комунікаційних технологій: з'являються потужні комп'ютери й ноутбуки, вдосконалюються мобільні пристрої, зростає швидкість інтернету, який щороку стає доступним усе більшій і більшій кількості користувачів; науково обґрунтовуються й упроваджуються на практиці новітні технології, основна мета яких – підвищення якості освітнього процесу. Усе це має свій безпосередній вплив і на організацію освітнього процесу закладів вищої освіти (ЗВО). Починаючи з березня 2020 р., виші зіткнулися з великою проблемою, що виникла у зв'язку з поширенням вірусу Covid19 – придумати таку форму організації навчального процесу, яка б давала гарні результати, уможлиблювала підготовку висококласних фахівців і водночас була позбавлена живого контакту між здобувачами вищої освіти й викладачами задля нерозповсюдження уханської «чуми». Рішення проблеми лежало на поверхні і навчальні заклади скористалися ним – дистанційне навчання як своєчасна альтернатива дало змогу не припинити освітній процес і уникнути контактів між його учасниками.

Безумовно, кожна форма організації освітнього процесу має свої переваги й недоліки. Сьогодні кращого, ніж дистанційне навчання, людству придумати не вдалося. Незважаючи на численні переваги (можливість навчатися у будь-який час і в будь-якому місці, наявність індивідуальної освітньої траєкторії, мобільність учасників освітнього процесу, якісний доступ до навчальних матеріалів, деякою мірою полегшення роботи викладача), слід зацентувати увагу і на недоліках: потрібна мотивація студента, відсутність живого спілкування певною мірою погіршує якість навчання, виникає загроза дотриманню принципів академічної доброчесності тощо.

З'явилися програмні продукти, хмарні сервіси, за допомогою яких можлива реалізація дистанційного навчання:

1. Засоби для відеоконференцій (Zoom, Skype, Google Meet, WhatsApp, Viber, Discord, Mind Meeting, TrueConf тощо).
2. Платформи для дистанційного навчання (Numan школа, Нові знання, Єдина школа, Moodle, Google Classroom, Edmodo та інші).

У вітчизняному й зарубіжному науково-педагогічному дискурсі є багато розвідок, присвячених цифровізації ЗВО: застосуванню інформаційних технологій в управлінні

навчальними закладами (А. Андрощук, В. Афанасьєв, Л. Гайдук, В. Грига, О. Дубач, О. Косенко, Л. Забродська, В. Кремень, Б. Одягайло, П. Орлов, Л. Фішман, О. Шпак та ін.); забезпеченню інформатизації вищої освіти (М. Андрос, В. Биков, М. Головань, Р. Гуревич, Л. Зайнутдінова, І. Захарова, С. Касьян, Л. Кондратова, О. Мілаш, Л. Петренко, Є. Полат, І. Роберт, В. Супрун, С. Шаров та ін.); розкриттю організаційних аспектів впровадження в процес управління та навчальний процес нових інформаційних технологій (С. Бондарева, В. Биков, Т. Габай, В. Годін, М. Жалдак, Н. Іващенко, Л. Калініна, Г. Китайгородська, П. Корчемний, Ю. Машбіц, М. Перфілова, В. Сідак та ін.).

Цікавими є дисертації, захищені в Інституті інформаційних технологій та засобів навчання: 1) М. Шишкіна (2016 р.) «Теоретико-методичні засади формування і розвитку хмаро орієнтованого освітньо-наукового середовища вищого навчального закладу»; 2) В. Гриценко (2019 р.) «Теоретико-методичні основи проектування та впровадження інформаційно-аналітичної системи управління університетом».

Під інформаційно-освітнім середовищем розуміють єдиний інформаційно-освітній простір, побудований за допомогою інтеграції інформації на традиційних та електронних носіях, комп'ютерно-телекомунікаційних технологій взаємодії, що містить віртуальні бібліотеки, розподілені бази даних, оптимально структурований навчально-методичний комплекс і розширений апарат дидактики, у якому діють принципи нової педагогічної системи [1]. Як зазначає Н. Кононець, інформаційно-освітнє середовище ЗВО як дидактична основа ресурсно-орієнтованого навчання студентів у вищій школі є педагогічною системою, що об'єднує в собі інформаційні освітні ресурси, комп'ютерні засоби навчання, засоби управління навчальним процесом, педагогічні прийоми, методи і технології, направлені на формування інтелектуально-розвиненої соціально-значущої творчої особистості, що володіє необхідним рівнем професійних знань, умінь і навичок для ефективного функціонування в інформаційному суспільстві [3, с. 35; 4].

Г. О. Заспа у своїй дисертації виокремлює основні категорії предметного поля цифровізації освітнього процесу ЗВО: *цифрова трансформація ЗВО, мета цифрової трансформації освітньої діяльності, інформаційні потреби ЗВО, інформаційна технологія цифрової трансформації, науково-методологічний базис інформаційних технологій цифрової трансформації, цифровий простір, інформаційний компонент цифрового простору, функціональний компонент цифрового простору, інформаційний простір* та інші [2, с. 51–56].

Так, на думку дослідника, *цифрова трансформація ЗВО* – процес, що полягає у змінах в організаційній, функціональній, технологічній та інформаційній інфраструктурі ЗВО, спричинених цифровізацією освітнього та управлінського процесу ЗВО [2, с. 51]; *мета цифрової трансформації освітньої діяльності ЗВО* – організаційна, функціональна, технологічна, інформаційна модернізація ЗВО задля підвищення ефективності і якості освітньої діяльності за рахунок впровадження інструментів цифровізації, що забезпечує більш повне і своєчасне задоволення інформаційних потреб ЗВО за рахунок зберігання необхідної інформації в цифровій формі в базах даних і знань сучасних комп'ютерних інформаційних систем [2, с. 51–52]. *Результатом цифрової трансформації є*: 1) забезпечення ефективного управління, планування і використання; 2) інформаційних ресурсів ЗВО; 3) підтримка відповідності якості підготовки фахівців державним; 4) стандартам і міжнародним вимогам; 5) формування єдиного цифрового простору ЗВО; 6) створення системи інформаційного забезпечення ЗВО; 7) розробка та впровадження засобів інформаційно-аналітичної підтримки діяльності всіх структурних підрозділів ЗВО; 8) впровадження методів ефективного керування об'єктно-орієнтованим динамічним навчальним середовищем; 9) реалізація ефективної взаємодії між відокремленими та внутрішніми підрозділами ЗВО, студентами і ЗВО, іншими ЗВО, в тому числі іноземними; 10) створення необхідних умов для забезпечення кадрового

складу, студентів, слухачів та суспільства своєчасною, достовірною та повною інформацією щодо ЗВО шляхом широкого використання інформаційних технологій; 11) інтеграція ЗВО в національний та світовий інформаційні простори [2, с. 52].

У статті подано лише деякі основні категорії, що стосуються цифровізації закладів вищої освіти. Предметом подальших наукових розвідок може бути систематизація поглядів дослідників на впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в освітній процес навчальних закладів, висвітлення зарубіжного досвіду цифровізації освітнього процесу різних типів навчальних закладів.

Список використаних джерел

1. Білецька Г. А. Сучасні інформаційні освітні середовища та їх застосування у професійній екологічній освіті. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*: зб. наук. пр. 2012, № 22 (75). С. 74–81.
2. Заспа Г. О. Концентрична інформаційна технологія організації цифрової трансформації освітньої діяльності закладів вищої освіти : дис. ... к-та пед. наук : 13.00.10. Черкаси, 2021. 175 с.
3. Кононец Н. В. Роль інформаційно-освітнього середовища закладу вищої освіти при ресурсно-орієнтованому навчанні студентів у вищій школі. *Засоби навчальної та науково-дослідної роботи*: зб. наук. праць / ред. кол.: акад. І. Ф. Прокопенко (голов. ред.) та інші. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди. 2018. Вип. 51. С. 31–45.
4. Kononets N., Pichenko O., Mokliak V. Future teachers resource-based learning system: experience of higher education institutions in Poltava city, Ukraine. *Turkish Online Journal of Distance Education*, 2020. Vol. 21 (3). P. 199–220.

Ніна ІВАСЕНКО

ЦИФРОВІ РЕСУРСИ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

В епоху цифровізації та динамічного розвитку інформаційних технологій система освіти зазнає значних змін. Сьогодні використання інтерактивних технологій і методів навчання є інновацією, що вже не лякає багатьох педагогів, а скоріше умовою, необхідною для здійснення успішної педагогічної діяльності на всіх її етапах. Комп'ютери, інтерактивні дошки та панелі, електронна бібліотека та online-курси стали природною складовою сучасної освіти, без якої неможливо вже собі уявити повноцінний педагогічний процес. В умовах пандемії COVID-19 викладачі зіткнулися із необхідністю проводити навчальний процес дистанційно. Те, що нещодавно здавалося перспективою, стало сьогоднішньою реальністю та умовою продовження професійної діяльності. Далі ми розглянемо досвід використання цифрових ресурсів, технології MLearning при проведенні занять з англійської мови. Кілька років тому виникло таке поняття, як MLearning (Mobile learning – мобільне навчання). Своєю появою воно завдячує тому, що за останнє десятиліття кількість користувачів мобільних телефонів та комунікаторів досягло 5,1 мільярда. Тільки користувачів смартфонами налічується вже понад два мільярди. Не можна не використовувати такий величезний потенціал мобільних технологій для освітніх цілей. І, як показала статистика, найактивнішими користувачами даних технологій є люди віком від 15 до 30 років, тобто він якраз припадає на період активного, свідомого навчання, вибору професії, професійного становлення особистості; початок кар'єрного зростання. Центральне місце у концепції електронного навчання (E-learning), як відомо, займає комп'ютер, підключений до Інтернету. Постійне підключення до Мережі забезпечує отримання основних матеріалів навчальних курсів, додаткові консультації викладачів, пошук додаткових матеріалів у Мережі, спілкування студентів